

GeoCapabilities

Maantieteen opetuksella on merkitystä! Maantieteen opettajankoulutusta ja opettajien ammatillista kehittymistä tukeva verkkosivusto.

GeoCapabilities-hankkeessa ¹ on suunniteltu verkkosivusto (www.geocapabilities.org), jossa keskitytään maantieteen opetuksen mahdollisuuksiin tukea erityisesti oppilaiden toimintavalmiuksien kehittymistä. Niin kutsuttujen inhimillisten toimintavalmiuksien kehittyminen (*human capability development*)

edistää oppilaiden mahdollisuuksia kasvaa täyteen mittaansa ihmisinä ja elää hyvää elämää. GeoCapabilities-hankkeessa korostetaan maantieteen opettajien merkitystä, vastuuta ja mahdollisuuksia opetuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa. Tätä voi kutsua myös omaa opetusta koskevaksi johtajuudeksi (*curriculum leadership*).

Verkkosivustolla esitellään GeoCapabilities-näkökulma maantieteen opetukseen. Lisäksi opettajankouluttajien ja opettajien käyttöön on koottu neljä erilaista harjoitusmoduulia. Verkkosivustolta löytyy myös muuta materiaalia, kuten videoita ja tieteellisiä artikkeleita, joita voi käyttää harjoitusmoduulien tukena.

GeoCapabilities-näkökulma korostaa maantieteellisen tiedon ja kouluopetuksen merkitystä oppilaiden elämässä. Maantieteellinen tieto muun muassa lisää ymmärrystä erilaisista näkökulmista ja asioiden välisistä yhteyksistä sekä auttaa hahmottamaan kokonaisuuksia. Näkökulma korostaa nuorten mahdollisuuksia kasvaa itsenäisesti ajatteleviksi globaaleiksi kansalaisiksi.

Verkkosivusto pyrkii edistämään myös kansainvälistä keskustelua maantieteen opetuksesta ja sen merkityksestä.

Verkkosivuston tarkoituksena on:

- Edistää maantieteen opetuksen tavoitteiden ja sisältöjen kriittistä tarkastelua.
- Kehittää maantieteen opetusta ja rakentaa yhteyksiä maantieteen opetuksen ja tutkimuksen välille.
- Voimaannuttaa maantieteen opettajia ymmärtämään heidän merkityksensä oman opetuksensa suunnittelussa ja toteuttamisessa.
- Kannustaa maantieteen opettajia ottamaan vastuuta opetuksensa suunnittelusta ja oppimaan toisiltaan myös kansainvälisesti.
- Tarjota käytännön esimerkkejä maantieteen opetuksen kokonaisvaltaiseen suunnitteluun.

Moduuleihin kootut harjoitukset sopivat niin maantieteen opettajankouluttajien käyttöön kuin maantieteen opettajille. Moduuleissa kuvataan oppimiselle asetetut tavoitteet ja ohjataan harjoitusten tekemiseen. Lisäksi esitellään keskeisiä teoreettisia lähtökohtia sekä näiden yhteyttä maantieteen opetukseen. Harjoitusten lopuksi on reflektioivia kysymyksiä. Moduulin

---

¹ Tämä on EU-rahoitteinen hanke, joka on toiminut vuosina 2013–2017 [539079-LLP-2013-1-UK-COMENIUS-CMP]

tueksi on koottu hyödyllistä lisämateriaalia. Moduulit on suunniteltu niin, että ne käydään läpi järjestyksessä.

1. Moduuli: Inhimilliset toimintavalmiudet & oppiaineen merkittävä, vaikuttava tieto (*Capabilities & Powerful Disciplinary Knowledge*) perehdyttää inhimillisiin toimintavalmiuksiin ja oppiaineiden tietosisältöjen merkitykseen. Moduulissa on myös esimerkkejä maantieteen oppitunneista, joissa vastataan kysymyksiin: Mitä opiskellaan ja miksi. Esimerkit on koottu Story Maps -ohjelmalla, ja ne sisältävät ilmiöiden ymmärtämistä tukevia karttoja.

2. Moduuli: Opetussuunnitelman toteuttaminen & opetuksen suunnittelu (*Curriculum Making by Teachers*) tarjoaa ideoita ja käytännön ehdotuksia maantieteen opetuksen suunnittelusta ja oppilaiden sitouttamisesta oppimisprosessiin. Harjoituksissa esimerkiksi analysoidaan tarkoin valittuja opetusmateriaaleja. Lisäksi 3. moduuliin on koottu videoita (*Video case studies*), joissa maantieteen opettajat ja opettajankouluttajat tuovat esiin omia näkemyksiään maantieteen opetuksesta. Videot mahdollistavat myös oman opetuksen kriittisen reflektoinnin.

4. Moduuli: Opetuksen suunnittelu & sitoutuminen (*Curriculum Leadership & Advocacy*) korostaa näkökulmaa maantieteen opettajasta oman oppiaineensa ja opetuksensa asiantuntijana – eräänlaisena johtajana. Harjoituksissa pohditaan, miten oppiaineen ja opetuksen hallinnasta päästään kohti luovuutta ja edelläkävijyyttä.

GeoCapabilities-verkkosivusto valmistuu vuoden 2016 aikana. Alustavien suunnitelmien mukaan verkkosivu julkistetaan vuonna 2017 maantieteen opetuksen konferenssissa, jonka järjestää Geographical Association. Konferenssi järjestetään Guildfordissa (Iso-Britannia). Vuoden 2017 aikana verkkosivu otetaan käyttöön maantieteen opettajankoulutuksessa ja opettajien täydennyskoulutuksessa useassa eri maassa.

Opettajankouluttajat ja opettajat – tervetuloa tutustumaan verkkosivuun osoitteessa: www.geocapabilities.org

Taustatietoa hankkeesta:

GeoCapabilities-verkkosivusto on valmistunut kansainvälisen yhteistyön tuloksena. Hankkeessa opettajankouluttajat ja opettajat ovat tehneet tutkimusta ja pilotoineet verkkosivuille koottua opetusmateriaalia. Hanke alkoi Michael Solemin johdolla pilottitutkimuksena vuonna 2011 AAG:lle (*American Association of Geographers*) myönnetyllä rahoituksella (*U.S. National Science Foundation*). Tämä teoriaan keskittynyt vaihe johti EU-rahoitteiseen kansainväliseen yhteistyöhön David Lambertin (UCL Institute of Education, Iso-Britannia) johdolla. Hankkeen yhteistyöverkostoon kuuluvat: Sirpa Tani (Helsingin yliopisto), Karl Donert (Eurogeo, Belgia) ja Duncan Hawley (Geographical Association, Iso-Britannia) sekä neljä yhteistyökoulua: Elina Särkelä (Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulu), Panos Papoutsis (Doukas School, Kreikka), Richard Bustin (City of London Freeman's School, Iso-Britannia), and Kelly Butler (Stafford Grammar School, Iso-Britannia).

GeoCapabilities-hanke on herättänyt kansainvälistä kiinnostusta myös virallisen yhteistyöverkon ulkopuolella ja useat henkilöt ovat osallistuneet esimerkiksi hankkeeseen liittyviin tutkimuksiin, pilotointiin, käännöstöihin ja esityksiin. Yhteistyökumppaneita on ollut seuraavista valtioista: Hollanti, Ruotsi, Kiina, Japani, Intia, Saksa, Portugali, Serbia, Tšekin tasavalta, Singapore, Kanada, Australia sekä Uusi-Seelanti.